

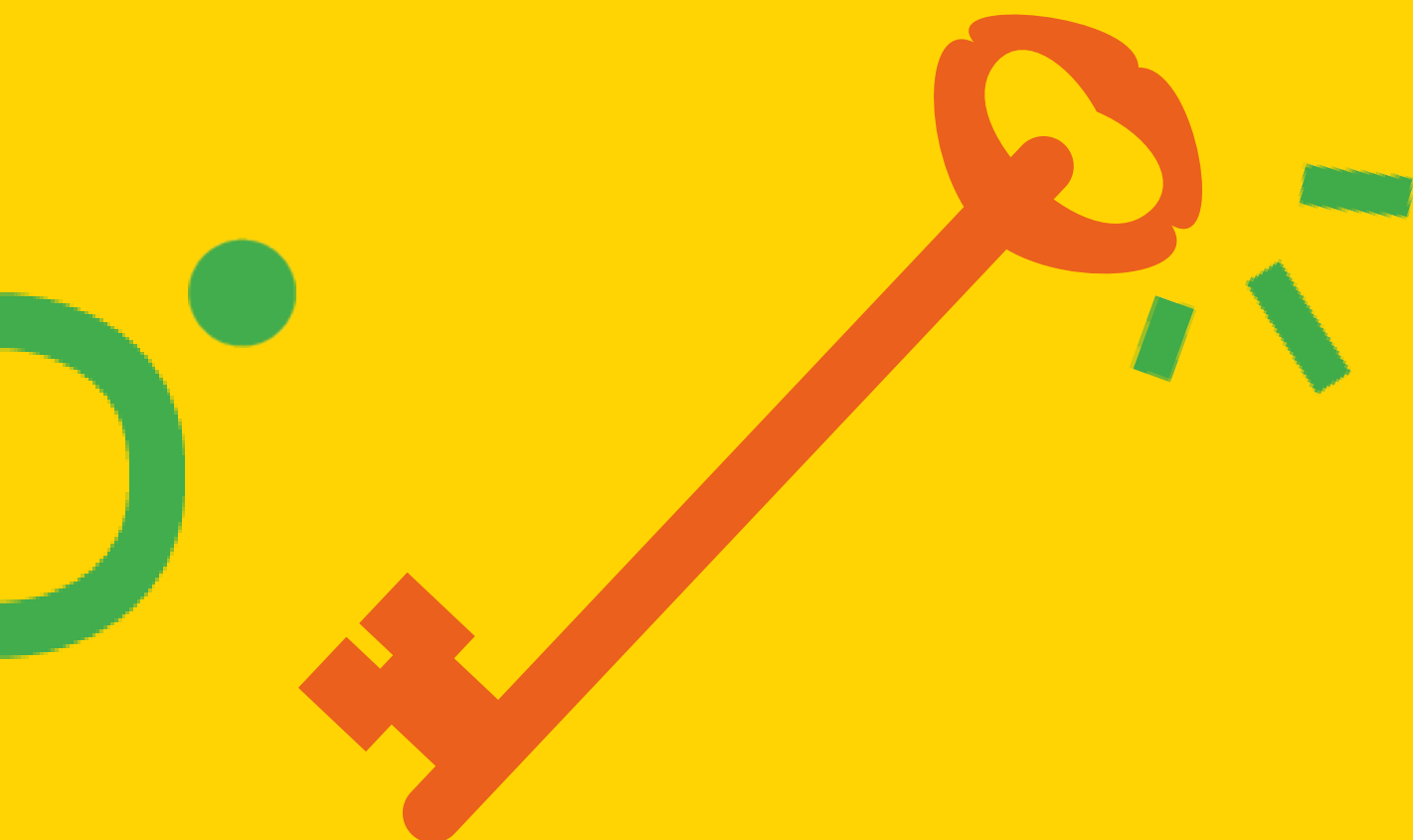

Sufinancira
Europska unija

TAJNI KLJUČ

Kratka priča
za učenje učenja

Tajni ključ

- **Tema:** Strateško razmišljanje i učenje iz iskustva
- **Vrijeme čitanja:** 30 minuta
- **Dob:** 8-12 god

SAŽETAK

Olivia, Max i Sara otkrivaju tajanstveni ključ na vrhu brda. Vođeni tragovima i zagonetkama, moraju koristiti strategije razmišljanja i suradnje kako bi riješili drevnu misteriju. Usput uče analizirati probleme, organizirati svoja otkrića i učiti na svojim pogreškama. Njihova im avantura pokazuje da je ključ uspjeha često u tome kako pristupate izazovima.

KLJUČNE RIJEČI

analiza, organizacija, refleksija, ustrajnost, strategija

1. poglavlje: Otkrivanje ključa

Dok je sunce zalazilo i povjetarac sumraka udarao uličice Riverviewa, tri prijatelja, Olivia, Sara i Max, vozili su se malom planinom na svojim biciklima. Ljeta su uvijek provodili vozeći bicikl, plivajući, jureći i radeći druge zabavne aktivnosti. Kad su stigli do vrha planine, parkirali su bicikle i legli na zelenu površinu zureći u nebo.

Max, oštroumni promatrač, gubio se u svojim mislima kad mu je pogled iznenada privukao svjetlucavi predmet. Skočio je na noge i pokušao bolje pogledati. Ono što je vidio bilo je prilično intrigantno. Svjetlucavi predmet bio je zlatni ključ s prekrasnim gravurama. Imao je neobičan oblik i bio je drugačiji od svega što je Max prije vidio.

Olivia i Sara su dotrčale, nestrpljive da saznaju više o Maxovom otkriću. Sara je bujnom maštom počela vrtjeti neke priče oko ključa. Pitala se: 'Što ako je to ključ za otvaranje dvorca ili blago?'. Nakon rasprave o mogućnostima, svi su se složili da je najbolji način za rješavanje misterija istraživanje područja. Sara je tada uzviknula: 'Započnimo našu potragu!'

S velikim entuzijazmom, grupa je požurila niz planinu na svojim biciklima, noseći tajanstveni ključ. Na putu do rekreacijskog centra Riverview nastavili su uzbuđeno pogađati tajne ključeva.

Kad su stigli na odredište, Olivia je izvadila ključ iz džepa. Tada je osjetila nešto neobično u vezi s tim. 'Ima nešto na ovom ključu... Ova gravura je drugačija od bilo koje druge', izjavila je. Max je odmah izvadio povećalo iz svoje torbe i pažljivo pogledao. Pronašao je mali tekst koji je izgledao kao zagonetka. Rečeno je:

"Iznad visi razvučena staza,

Dovest će te do mene.

Kad hodaš preko,

Razotkrit ćete misterij."

Dok je Max to čitao naglas, Olivia i Sara su razmišljale kako bi povezale. Činilo se da ništa ne funkcionira. Ali tada se Olivia sjetila što ju je naučila njezina učiteljica: **razbijanje zadatka na manje dijelove pomaže uspostaviti značajne veze.** "Možemo pokušati razložiti zagonetku da je analiziramo", predložila je Olivia. Max ju je ponovno

pročitao: 'Iznad visi razvučena staza; dovest će te do mene.' 'Što bi ovo moglo biti?' upita Max zabrinuto. Sara je na trenutak razmislila i upitala: 'To je staza, i visi, a kad krenemo njome, idemo preko.' Max i Olivia uzbuđeno su odgovorili: 'To je viseći most!'. Povjerljivo, Max, Olivia i Sara pozdravili su se i odlučili se sljedeći dan sastati u blizini mosta kako bi otključali tajne tajanstvenog ključa.

Što ti misliš?

- Rastavljaš li zadatke ili zagonetke da bi ih lakše razumio?
- Što radiš kada moraš raditi na kompliciranom zadatku?

2.poglavlje: Skriveni dvorac

Sljedećeg dana, trio je stigao do mosta s velikim iščekivanjem. Preko visećeg mosta činilo se da se krošnje drveća protežu kilometrima. Sara, koja je bila pomalo zabrinuta zbog visine mosta i nepoznatog s druge strane, upitala je: 'Je li sigurno ići tamo?'. Ostali su je uvjerovali koliko su mogli. Zajedno su prešli most na drugu stranu. Sunce je virilo kroz guste krošnje, bacajući svjetla reflektora na tlo. Trio je pažljivo krenuo naprijed i stigao do dvorca skrivenog među drvećem.

Oprezno su se približili velikoj zgradi. Tamo, točno pred njima, ukazala su se vrata. Olivia je izvadila ključ i stavila ga u bravu. Sva su trojica željno promatrala kako se ključ okreće u bravi. Kad su začuli jasan klik, bilo je jasno da im je ulazak odobren. Vrata su se otvorila uz škripu. Stajali su na ulazu i bacili pogled unutra; činilo se kao da su zakoračili u netaknuti svijet misterija. Svjetlost je padala u dvorac kroz prašnjave zavjese, bacajući sablasne sjene na zidove. Zrak je bio gust od mirisa starog drveta i zaboravljene povijesti.

Olivia je prekinula šutnju. 'Ovo mjesto... djeluje tako staro. Misliš li da smo prvi koji su ovdje kročili nakon dugo vremena?'

Max, uvijek skeptik, suzi oči. 'Ne bih se iznenadio. Ključ nas je doveo ovamo, i ako zagonetka ima ikakvih naznaka, ovaj dvorac bi trebao biti misterij. Ali ima nešto u tome. Gotovo je pretiho.'

Sara je, međutim, izgledala kao da je začuđena. 'Ne znam, mislim da je prekrasno! Pogledajte sve ove detalje! Ovo mjesto mora imati priču za ispričati.'

Puzali su naprijed preko škripave podne ploče. U sredini sobe stajao je stari stol na kojem je bila slagalica. Trojac se približio slagalici i počeo je pregledavati. Zagonetka je bila drugačija od svega što su ikada prije vidjeli; bio je napravljen od čudne mješavine zupčanika, simbola i gravura. Kutovi slagalice bili su povezani. Sara i Max uhvatili su kutove i otvorili ih, otkrivajući središte slagalice. U sredini se pojavio skup simbola za koje se činilo da svi slijede točan slijed.

Olivia se nagnula, namršтивši obrve. 'Dobro, ovi mi se čine vrlo poznatima; Sigurno sam ovo negdje vidjela.' Sara je pokazala na niz simbola koji su bili uklesani na zidu blizu zagonetnih vrata. Uzviknula je: 'Ovo je isto kao slagalica!'. Max ih je pomno promotrio i rekao: 'Da, ali poredani su drugačijim redoslijedom.'

Olivia je zaškiljila i nagnula se bliže. 'Imaš pravo!' rekla je. 'Ovi simboli odgovaraju onima na slagalici. Ali nisu u istom redoslijedu. Možda trebamo smisliti kako ih pravilno rasporediti.'

Trojac je na trenutak stajao ondje, razmišljajući kako riješiti zagonetku pred sobom. Kao da ih je sam dvorac izazivao da otkriju njegove tajne, testirajući njihov um i sposobnost zajedničkog rada.

"Trebamo plan", rekao je Max nakon stanke. 'Idemo korak po korak da shvatimo gdje pripada koji simbol.'

Olivia je kimnula, očiju sjajnih od odlučnosti. 'Zajedno, možemo ovo. **Moramo ostati usredotočeni i pratiti tragove. Korak po korak.**'

Sara se nasmiješila. 'Idemo riješiti ovu zagonetku i vidjeti kamo će nas odvesti.'

S novom svrhom, trio je krenuo na posao. Dok su počeli dešifrirati uzorak slagalice i pomicati dijelove, zvuk udaljenog škljocaja odjeknuo je kroz kamene zidove. Zaista su bili na dobrom putu. Činilo se da soba zadržava dah dok su dijelovi padali na svoje mjesto. Nešto se pomaknulo. Okrenuli su se da još jednom pogledaju vrata - jesu li se

pomaknula? Jesu li njihovi postupci nešto pokrenuli? Činilo se da je zrak oko njih pun iščekivanja. Na njihovo veliko čuđenje, vrata sa stražnje strane ulaznog hodnika su se otvorila. Prošli su kroz njega i otkrili da vodi u predsoblje, dvoranu u kojoj su se pojavila još troja vrata.

Shvatili su da su riješili prvi dio zagonetke, ali da su ostale igre za rješavanje.

"Na dobrom smo putu", rekao je Max uzbuđeno. 'Ovo je tek početak.'

Trojac je razmijenio poglede i pripremio se za otkrivanje najdubljih tajni dvorca.

Što ti misliš?

- Kako reagiraš kada moraš riješiti tešku zagonetku?
- Kada pokušavaš riješiti zagonetku, odvojiš li vrijeme za razmišljanje o najboljem načinu da je riješiš ili se prepustiš i gledaš kako će se ovijati?

3. poglavlje: Plan

Nakon što su ušli u dvoranu, tri su prijatelja razmišljala o daljnjim koracima. Shvatili su da će trebati više indikacija da dovrše svoju potragu. Olivia, planer, predložila je: 'Mislim da bismo se trebali raširiti kako bismo pronašli još tragova.' Max i Sara poslušali su Olivijin zahtjev i razdvojili se kako bi provjerili dvorac za još tragova. Max je pronašao staru knjigu s izbljedjelim natpisima. Sara je otkrila dnevnik kraj prozora, a Olivia je pronašla otrgnute dijelove nečega što je izgledalo kao karta kako leže na podu.

Dok ju je sastavljala, shvatila je da je to karta dvorca koja prikazuje različite dijelove dvorca i njegove skrivene prostorije. Kad su se ponovno okupili, Max je predložio: 'Moramo organizirati ono što smo pronašli.'

Max je počeo sastavljati sljedeći popis:

- **Što smo otkrili:**
 - ✓ Stara knjiga
 - ✓ Dnevnik
 - ✓ Otkinuti dijelovi karte.

- **Ono što ne znamo:**

- ☒ Namjena karte
- ☒ Ako postoje tragovi u glavnoj knjizi
- ☒ Sadržaj časopisa

Sara, koja je bila bolja u zamišljanju priča, predložila je da je jedini način da se shvati njihova otkrića da se zabilježe pitanja koja se odnose na tragove i da se povežu. Svaki je redom nabrajao tragove i razmišljao o mogućnostima kamo bi ih tragovi mogli odvesti.

Pažljivije su pregledali dijelove karte. Max je predložio: 'Moramo planirati, a ne možemo nagađati. Prvo organizirajmo tragove prema lokaciji i važnosti, a zatim dajmo prioritet onom koji bi mogao biti najvažniji.'

Olivia se složila. Bila je zadivljena Maxovim pametnim planom i upitala ga je gdje je to naučio. Max je odgovorio: 'To je tehnika koja nam pomaže **da planiramo svoje misije prema njihovoj važnosti.**'

Sara je također predložila: 'Ako zadatak podijelimo na manje zadatke, to će nam sigurno pomoći. Baš poput zagonetke.'

Zajedno su razmišljali, planirali i organizirali. Nakon što je njihov plan postavljen, odlučili su započeti s prostorijom označenom na karti pod nazivom "Odaja za praćenje". To je bila prva lokacija naznačena na karti i nedvojbeno su vjerovali da im ona može pružiti bolji uvid u tlocrt dvorca.

Približili su se i ušli u prostoriju, koja je bila iznenađujuće otključana. Max je u staroj knjizi provjerio bilješke o komori, dok je Sara pregledavala dnevnik. Odaja je bila malena, ali neobična, s policama punim starih knjiga, a u sredini je bio stol. Bila je prekrivena crtežima, grafikonima i kartom s pomičnim oznakama.

"Ovo je zanimljivo," rekao je Max, "Izgleda kao prava karta dvorca." Pažljivo su pogledali kartu i shvatili da se u knjigama spominju simboli koje su ranije vidjeli. Usporedili su simbole s oznakama na karti, koje su odgovarale različitim sobama. Kad su poravnali markere, otvorila se ladica u stolu, otkrivajući ključ i još jedan trag: 'Ponekad se morate vratiti svojim koracima da biste pronašli pravi put.'

'Ovaj nam trag govori da nešto ponovno razmotrimo', rekla je Olivia. 'Možda nam govori da se vratimo u hodnik provjeriti sljedeću sobu?' 'Kako se zove druga soba?', znatiželjno je upitao Max.

'Zove se 'The Reflection Hall'', istaknula je Sara. 'Označeno je upravo ovdje na karti, a naziv zvuči smisljeno.'

Što ti misliš?

- Kada si jako zaposlen i imatš puno stvari za obaviti, pokušavaš li razmišljati o tome što je važno, a što nije?
- Obavljaš li onda prvo najvažnije aktivnosti?

4. poglavlje: Dvorana za razmišljanje

Nakon što su otvorili druga vrata dvorane, trojac je ušao u Reflection Hall. Bila je slabo osvijetljena, ukrašena zrcalima različitih veličina. Svako ogledalo bilo je uokvireno ukrašenim rezbarijama, što ga je činilo drugačijim od bilo kojeg drugog običnog ogledala. Kad je Max prišao ogledalu, iznenadio se! Nije odražavalo njegov izgled. Umjesto toga, prikazivao je živopisne scene iz prošlosti, uključujući njegove postupke, odluke i sumnje tijekom putovanja.

'Ovo je čudno!', uzviknuo je. Pokazalo ga je dok je odustajao od teškog matematičkog zadatka tijekom školskog testa. Zauzvrat, Olivia je također prišla zrcalu. Otkrila je zbunjenost koju je doživjela tijekom njihovog prvog izazova rješavanja zagonetki. 'Možda svrha ovih zrcala nije da nas podsjećaju na naše pogreške, već da nam pokažu što smo naučili', rekla je Olivia zamišljeno.

Sarino ogledalo pokazalo je njezine sumnje oko pridruživanja avanturi i timu. Priznala je: 'Da, bila sam skeptična oko pridruživanja i zamalo nisam došla. Osim toga, brinuo sam se da ću sve zadržati.'

Olivia, Max i Sara shvatili su **da su pogreške i sumnje dio procesa**. Svaki put kad su se suočili s izazovom, pronašli su rješenje i krenuli naprijed. Olivia je kimnula, 'Možda nas ova ogledala podsjećaju da se usredotočimo na ono što smo stekli.'

Trio je počeo dijeliti svoja razmišljanja, duboko razmišljajući i promišljajući o svojim putovanjima. 'Naučio sam da prebrzo odustajanje otežava stvari', priznao je Max. 'Ako sam zapeo, moram se pripremiti za izazove i suočiti se sa situacijama.'

Sara je dodala: 'Shvatila sam da me moji strahovi ne definiraju i da se mogu suočiti s izazovima, pa čak i pridonijeti na načine za koje možda nisam mislila da hoću.'

Olivia se nasmiješila. 'I naučio sam da je ostati usredotočen i vjerovati u tim moćnije od pokušaja da sve učinim sam.'

Dok su izražavali svoje misli, Max je vidio trag u izbljedjelim slovima glavne knjige i pročitao:

"Rast je ključ za otvaranje svih otključanih vrata na vašem putu."

Kad je čula te riječi, Sara se sjetila da je istu rečenicu pročitala u dnevniku. Također se prisjetila da je upravo na toj stranici pronašla broj. Sara se namrštila i prelistala stranice. Zatim je uzbuđeno rekla: 'Znala sam da sam ovo već vidjela! Broj pored rečenice je 4! Mislim da bismo trebali tražiti nešto u vezi s brojem!' Olivia je odmah pretražila sobu i pronašla ladicu označenu brojem 4. Otvorila ju je i pronašla još jedan ključ. Pločica pričvršćena na nju otkrivala je ime sljedeće komore.

5. poglavlje: Trenutak krize

Kako je zadnja komora bila zaključana, Max je pokušao umetnuti ključ koji su pronašli. Nažalost, ne bi se okrenulo; "Zapelo je", izjavio je Max frustrirano.

Olivia je predložila: 'Uzmimo trenutak da razmislimo i analiziramo što smo do sada naučili.' 'Možda ne trebamo koristiti ključ da otvorimo vrata,' rekla je Olivia.

Sara je pregledala vrata. 'Izgled! Gravure su iste kao i uzorci u svim komorama.' Maxove su oči zasjale, 'ključ također ima slične gravure.' 'Što ako samo stavimo ključ na gravuru?'

Razmišljali su o svojim prošlim iskustvima i vraćali se svojim koracima. Čim su stavili ključ na gravure, dvorcem je odjeknuo glasan klik, a vrata su se uz škripu otvorila.

Trojica prijatelja ušla su u komoru; bila je to jednostavna soba sa stolom s porukom koja je glasila:

"Završni korak često je najjednostavniji."

‘Što to znači?’, zapitao se Max naglas. Sara je na trenutak pomislila: ‘Možda piše da ne treba previše razmišljati i da je odgovor upravo pred nama.’

Sara se odmaknula, a misli su joj jurile. ‘Možda smo nešto propustili. Jesmo li nešto krivo učinili?’

Napetost u zraku se zgušnjavala. Sumnje su počele izlaziti na površinu. Sara je primijetila nešto i rekla: ‘Na novčanici je simbol u obliku dijamanta. To mora biti trag!’, rekla je Sara dok je razgledavala sobu. Tu, točno ispred sebe, vidjela je! ‘Pronašla sam oznaku koja izgleda kao dijamant!’ vrisnula je Sara.

Max, Olivia i Sara stajali su ispred zida s oznakama i pokušavali se odgurnuti od oblika dijamanta. Nakon nekoliko pokušaja, zid se otvorio i odveo ih u drugu prostoriju. Ova je odaja bila velebna, s visokim policama i složenim rezbarijama na zidovima. U sredini sobe bila je škrinja s blagom. Otvorili su ga s velikom znatiželjom i pronašli povijesne ostatke grada, uključujući priče stanovnika Riverviewa, plan grada i mnoge druge vrijedne dokumente.

Dok su skupljali sve svoje dragocjene nalaze i napuštali dvorac, zlatni ključ je još uvijek svjetlucao. To nije bio samo predmet, već i prikaz iskustava, odluka i prijateljstava koja su doživjeli tijekom ove avanture. Blago koje su pronašli nije bilo predmet posjedovanja, već je to bila dragocjenost mudrosti, timskog rada i samosvijesti.

Što ti misliš?

- Jesi li ikada ponovno pratio događaje ili korake za rješavanje ili analizu problema?
- Jesi li ikada razmišljao o pogreškama koje si učinio i pokušao shvatiti kako si ih mogao izbjeći?

Što trebamo zapamtiti?

Prijatelji su uspjeli koristeći sljedeće savjete:

- Organizirajte i planirajte tako da radnje izvodite ispravnim redoslijedom
- Odvojite vrijeme za razbijanje teških izazova kako biste ih riješili
- Razmišljajte o pogreškama kako biste učili i rasli
- Ustrajte – čak i mali koraci mogu dovesti do velikih pobjeda!

Pitanja za razmišljanje

- Zašto je korisno napraviti popis onoga što znate i onoga što ne znate?
- Kako je planiranje pomoglo prijateljima u rješavanju zagonetki?
- Jeste li ikada naučili nešto važno vraćajući se na svoje pogreške?

KVIZ

1. pitanje

Kada su prijatelji pronašli ključ? Koji je bio njihov prvi potez?

1. Odmah su tražili bravu.
2. Razmišljali su o tome što bi ključ mogao značiti analizirajući tragove.
3. Pokušali su nasumce otvoriti nekoliko vrata.
4. Odustali su misleći da je beskorisno.

Koji pristup mislite da je najbolji?

2.pitanje

Koju su strategiju koristili da bi riješili zagonetku simbola?

1. Nasumično su pogodili rješenje.
2. Uspoređivali su simbole s onima na zidu i organizirali svoje ideje.
3. Pomiješali su simbole bez preciznog plana.
4. Čekali su da se trag pojavi sam od sebe.

Kada se suočite s problemom, volite li više organizirati svoje ideje ili improvizirati?

3.pitanje

Kada su stigli do zadnjih vrata, zašto su promijenili pristup?

1. Zato što su se sjetili svojih prošlih iskustava.
2. Zato što su pokušali upotrijebiti silu.
3. Zato što su htjeli odustati.
4. Zato što su zamolili nekog drugog za pomoć.

Kako razmišljate kada rješenje ne uspije prvi put?

ALATI

Ova vam vježba može pomoći u načinu na koji učite.

Svi učimo na različite načine.

Vježbu možete preuzeti na web stranici projekta.

1/ Intervjui o znanju i iskustvu

Cilj: Samosvijest, prepoznavanje obrazaca, povezivanje iskustava, refleksija, kritičko razmišljanje

Ova aktivnost vam pomaže da razmislite o načinu na koji razmišljate i djelujete kada se suočite s problemima ili izazovima. Pričajući kratke priče o stvarnim životnim situacijama i razgovarajući o njima s partnerom, otkrit ćete strategije koje koristite, a da toga niste ni svjesni.

CogniQuest je projekt koji su stvorile organizacije
te škole iz Belgije, Hrvatske, Francuske, Grčke
i Poljskoj.

Zajedno su razvili alate koji će vam pomoći da razmislite o svom
razmišljanju. To se zove **metakognicija** -
otmjena riječ koja znači "učiti kako učiti".

Kroz ove priče otkrit ćete različite načine rješavanja problema, ostati
usredotočeni i razmisliti o tome kako
ti najbolje učiš.

Istražite cijele CogniQuest kolekcije na
web stranica projekta:

www.cogniquest.eu

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja
su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima
i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za
obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne
mogu se smatrati odgovornima za njih.

Šifra projekta: 2023-1-FR01-KA220-SCH-000158225